

Извршена је анализа рукописа превода уџбеника - *Физика 7*, Уџбеник за седми разред основне школе, аутора Марине Радојевић, издавача Klett, Београд, на русински језик и писмо.

Констатује се да је горе наведени уџбеник *Физика 7*, Уџбеник за седми разред основне школе, на русинском језику и писму превод Уџбеника горе наведене ауторке, издатог на српском језику и ћириличком писму, издавача Klett, Београд.

Уџбеник *Физика 7*, за седми разред основне школе је подељен садржински на пет делова: *Сила и кретање, Кретање тела под дејством силе теже. Силе трења, Равнотежа тела, Механички рад и енергија. Снага, Топлотне појаве*. На крају уџбеника налази се *Речник непознатих појмова и Списак коришћене литературе*.

Анализиран је Стандард 4 – Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.

Показатељ 1 - Уџбеник поштује језичку и правописну норму језика на којем је написан – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири).

Издавачу се скреће пажња на следеће уочене грешке, које се могу лако исправити и које не нарушавају разумљивост градива:

- на унутрашњој страни корица недостаје превод упутства за активацију е-издања на русинском језику
- страна 2 – недостаје каталогизација, број решења о одобрењу о одобрењу: исправити на: лектор, не лектура
- страна 4 – пасус Здогаднік, предпосл. ред: же (не же)
- страна 5 – 4.7.: коефициент (не коефициент)
- страна 9 – 2. ред испод слике доле: ше (не же)
- страна 10 – предпосл. пасус, послед. ред: єдней (не єдней)
- страна 19 – предпосл. ред: неєухоми (не нерухоми)
- страна 20 – 1. пасус, 3. ред: ле-ґинь (не леґи-нь)
послед. пасус, 3. ред: дїйствує (не дїйствує)
- страна 31 – плави оквир горе: недостаје – рушаня (треба простолинийного рушаня)
- страна 57 – 1. пасус, послед. ред: при вируцєню догоре (не вируцєнє); иста реч и у следећем реду, и у пасусу ДОЗНАЙ ВЕЦЕЇ
- страна 64 – 3. пасус, послед. ред: твер-дзєнє (не тверд-зєнє)
- страна 68 – пасус ДОЗНАЙ ВЕЦЕЇ, 3. ред: прихо-дзи (не приход-зи)
у истом пасусу 1. ред: метеороїди (не метеороиди) и 7. ред – метеороїди (не метеороиди)

- страна 71 – 2.13.: под обтерхованьом (не оптереценьом)
- страна 82 – 1. пасус, 3. ред: виве-дзе (не вивед-зе): пасус ОГЛЯД, 7. ред: нахо-дзи (не наход-зи)
- страна 87 – послед. ред: Паскаловоо (не Пасклаового)
- страна 89 – 2. пасус: нахо-дзиц (не наход-зиц); и пасус ОГЛЯД, 10. ред: прикла-дзе
- страна 93 – испод слике 3.29.: Подзвиговане (не подзвиховане)
- страна 97 – предпосл.пасус, 1. ред: мехира (не мехура)
  - послед. паус: виво-дзене (не вивод-зене)
- страна 99 – 3.8.: алюминийова кулька (не алюминиюмова), и густосц алюминию (не алюминиюму)
- страна 102 – табела: алюминий (не алюминиум)
- страна 105 – 1. пасус, 3. ред: поєдинечних (не поєднинечних)
- страна 109 – послед. пасус, 3. ред: потвер-дзене (не потверд-зене)
- страна 115 – пасус Дознай вецей, 2. пасус, предпосл. ред: преј-дзёну (не прејд-зёну)
- страна 120 – испод слике 4.17.: на закрицу (не на крову)
- страна 132 – предпосл. пасу, 2. ред: мяняла (не мяняла)
- страна 134 – горе, 2. ред: енергіі (не енергію)
- страна 135 – у наслову: размак – коефіціент хасновитого
- страна 136 – послед. пасус, 2. ред: досцигну (не досигню)
- страна 137 – 7. ред: пременки (не премеки)
- страна 147 – 2. пасус, 6. ред: молекула (не молекул)
- страна 150 – 1. пасус, послед. ред: твардих (не тврдих)
- страна 152 – 5. ред: Ме-дзи (не мед-зи)
  - поред слике лево, 2. пасус, 5. ред: при конструкції (не констукції); и 7. ред: под час лету (не под часц лету)
- страна 153 – 2. пасус, 6. и 7. ред: алюминийова (не алюминиюмова, ни алюминиюмска)
- страна 165 – табела: алюминий (не алюминиум)
- страна 169 – послед. ред: зоз алюминию (не алюминиюму)
- страна 171 – слика 5.30.: конденсація (не кондезація)
- страна 176 – под **механічна робота**: рушаня цела (не рушане)

Показатель 2 - Дужина и конструкција речи одговарају узрасту ученика – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Реченична конструкција је правилна и јасна, усаглашена са узрастом ученика, што доприноси да градиво буде разумљиво.

Показатељ 3 – Текст је језички и стилски уједначен – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Употребљен је научни стил, а у складу са градивом и стручна терминологија. Стил је прецизан, без фигуративности или неразумљивих елемената.

Показатељ 4 - Страни изрази се користе само када је то неопходно - задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Страни изрази су употребљени искључиво због специфичности градива. За њих су дата одговарајућа објашњења, формулисана једноставним речником.

Показатељ 5 – Језик којим је уџбеник написан доприноси лакшем разумевању градива – задовољен је у потпуности и оцењен је оценом 4 (четири). Кохерентност језика је на одговарајућем нивоу. Идеје су правилно повезане, што доприноси лакшем разумевању градива. Језик уџбеника је јасан, прецизан и доприноси олакшавању процеса учења.

На основу претходно изложеног, закључује се да је испуњен Стандард 4 - Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.

Стручно мишљење о квалитету рукописа превода другог наставног средства – Физика 7, Збирка задатака са лабораторијским вежбама за седми разред основне школе:

Извршена је анализа рукописа превода уџбеника *Физика 7, Збирка задатака са лабораторијским вежбама за седми разред основне школе*, ауторке Марине Радојевић, на русински језик и писмо.

Констатује се да је горе наведено друго наставно средство - *Физика 7, Збирка задатака са лабораторијским вежбама за седми разред основне школе*, превод наставног средства горе наведене ауторке, издатог на српском језику и ћириличком пиму, издавача Klett, Београд.

Физика 7, Збирка задатака са лабораторијским вежбама за седми разред основне школе садржински је подељена на пет делова: *Сила и кретање, Кретање тела под дејством сике теже, Сила трења, Равнотежа тела, Механички рад и енергија, Снага, Топлотне појаве и Лабораторијске вежбе.*

Анализиран је Стандард 4 – Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.

Показатељ 1 – Уџбеник поштује језичку и правописну норму језика на којем је написан – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири).

Издавачу се скреће пажња на следеће уочене грешке, које се могу лако исправити и које не нарушавају разумљивост градива:

- страна 2 – Графичне оформене (не графична)
- страна 6 – ВИХОДИ, 6. ред: вель-косцох (не ве-љкосцох)
- страна 8 – наслов ФОРМУЛИ (не формуле)
7. ред: рушаня (једно рушаня брисати)
- страна 14 – наслов: Вимоги (не погледованя)
- страна 16 – 2. ред: часци (не часи)
- страна 18 – 1.41., 1. ред: и (не ии)
- страна 28 – 1.60.: интервал (не инетрвал)
- страна 43 – 1.83., 3. ред: зменшал (не зменшала)
- страна 63 – послед. ред: здогоні (не сцигне)

- страна 65 – 2.30., под г) други ред: висини (не висину)
- страна 73 – 2. ред: секунди (не секунди) и 3. ред: у штвартей (не штвертей)
- страна 87 – 1. ред: опарте (не прислонене)
- страна 91 – табела: (алуминий (не алуминиум))
- страна 98 – 3.33.: слику (не слики)
- страна 105 – 2. пасус, 1. ред: взаємно (не вземно)
- страна 117 – под 3.78: килаши (не кантар); и испод слике 3.49; на килашох (не зоз кантаром)
- страна 129 – 1. ред: на еднаких (не зоз еднаких); испод слике 4.9: Потенцијална енергија кнїжкох
- страна 131 – под 4.29, под б) и в): равномерно (не равномерноим; под 4.36, под а): звекшуе (не повекшуе)
- страна 133 – под 4.46, под б): на часцох (не на часох)
- страна 136 – под 4.60, 1. ред: напиш (не нашиш)
- страна 138 – под 4.63, 1. ред: Поштови (не поштански)
- страна 147 – под РИШЕНС, 2. ред текста: гравитацијну потенцијалну енергију (недостаје реч енергију)
- страна 155 – испод слике: не исти (не неисти); послед. ред: дзвигачки (не дзвигачки)
- страна 159 – под 4.106: на нїм превози (не зоз нїм превози)
- страна 161 – под 4,113, 2. ред: зменшала (не зманшала)
- страна 167 – табела 5.1: алуминий (не алуминиум)
- страна 173 – под 5.28, под г): мераня (не меране)
- страна 186 – под б): цеплоти (не цеполти)
- страна 190 – под 5.82, 3. ред: хтора була пред тим зограта (не хтори бул пред тим зограти)
- страна 192 – под 5.83, 3. ред: густосц (не гостосц)
- страна 199 – под 5.71, 1.1, 6. ред: предлужуе емисија (не наставя); 1.3, 4. ред: гориво (не гориво)
- од 200. стране до краја стране нису нумерисане
- страна 205 – 2. ред: бу-дзе (не буд-зе)
- страна 208 – испод слике, 8. ред: до таблїчки (не до таблїки)
- страна 209 – предпосл. ред: була гришка (не била гришка)

Показатељ 2 - Дужина и конструкција речи одговарају узрасту ученика – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Реченична конструкција је правилна и јасна, усаглашена са узрастом ученика, што доприноси да градиво буде разумљиво.

Показатељ 3 – Текст је језички и стилски уједначен – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Употребљен је научни стил, а у складу са градивом и стручна терминологија. Стил је прецизан, без фигуративности или неразумљивих елемената.

Показатељ 4 - Страни изрази се користе само када је то неопходно - задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Страни изрази су употребљени искључиво због специфичности градива. За њих су дата одговарајућа објашњења, формулисана једноставним речником.

Показатељ 5 – Језик којим је уџбеник написан доприноси лакшем разумевању градива – задовољен је у потпуности и оцењен је оценом 4 (четири). Кохерентност језика је на

одговарајућем нивоу. Идеје су правилно повезане, што доприноси лакшем разумевању градива. Језик уџбеника је јасан, прецизан и доприноси олакшавању процеса учења.

На основу претходно изложеног, закључује се да је испуњен Стандард 4 - Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.